

Mappe 3939
Ekspl. 1 A.
Dato 10. 2. 1945
3A - K 1196/44
Lnr. 8251

Nr. 1 - Utsnitt av den frie presse -

1945

ER ETTERKRIGS-QUISLINGENE SOM FØREBUR SEG PÅ Å TA OVER MAKten NÅR KRIGS-QUISLINGENE LIGGER MED NESEN I VÆRET.

Dette er så mye farligere siden etterkrigs-quislingene gjelder, og går for gode nordmenn og pynter seg med jøssingnavnet, og nyter den største tilliten innenfor den kjempende hjemmefronten.

SLUTTOPGJØRET

«Vårt Land» november 1943.

«Vi begynner å synne sluttroppgjøret og befrielsen, men det er ting som tyder på at det norske folk kan få et oppgjør med noen av sine egne. Reaksjonære krefter arbeider under demokratiet masker for å sette folket styret ut av funksjon i en såkalt overgangstid. Det vil være en flyttesesrike personer som i hemmelighet framholder at no må noe nytt til.

Det sies at regjeringen skal gå av straks den kommer tilbake. Stortingset bør ikke innkalles; heller ikke bystyrer, herredsstyre, fattigstyrer m. v. Kort og godt: De av folket valgte kvinner og menn skal settes utenfor uten at folket selv skal få høre til å uttale seg. Når de reaksjonære krefter tar hjemmefronten til inntekt for sine synsmåter, er dette en tilsnikelse. Hjemmefronten, den store masse av kvinner og menn som venter på at friheten dag igjen skal komme, vet ingen ting om hva den lillelikk av reaksjonære menn forbereder.»

AVGJØRELSEN STAR FOR DØREN

Juni 1944.

Nasjonal front — vær på vakt. Forråderiet på Deichman viste nødvendigheten av å holde et våkent øye med kommunistenes videre manøvrer og tross utryddelsen av den nasjonale frie presse å finne midler til å spre kunnskap om forråderiske planer.

Denne aktpågivnenhet har avslørt det skamlose spill som nu drives av kommunistene i avgjørelsens ellevte time, et spill som hvis det lykkes kan få uoverskuelige og opprettelige følger.

Norske kommunister har allerede for lengere tid siden trådt i forbindelse med kommunistiske elementer innen den tyske Wehrmacht.

Med dette er toppen av forråderi nådd, selv her i Norge!

Fra norsk nasjonal side er det skjedd alvorlige henvendelser til regjeringen i London om med sin autoritet å gripe inn mot dette farlige forråderi. Det er også sørget for at den britiske regjering har fått direkte underretning.

I London er man derfor fullt underrettet, underbygget med bevis som er fellende for kommunistene. Men fra den norske regjeringens side er intet blitt foretatt, bortsett fra at regjeringen underhånden har uttalt sin dype misbilligelse. Regjeringen er tydelig så bundet av den engelske politikk at den i et så, for alliansen med Russland, omst  elig sp  rs   ikke t  r ta noe standpunkt.

Den nasjonale hjemmefront er derfor henvist til å stole på seg selv og må på eget initiativ treffe de r  db  ster som kan treffes.

VÅRT TITAK med å samle de viktigste ting fra den frie presse i en publikasjon har synsnylig vakt glede i vide kretser. Vi har s  ledes mottatt en rekke pengegaver som vi selvsagt har tatt imot som uttrykk for oppslutning om «Samhold», men som vi allikevel m  be slutter. Det er for risikabelt og utsetter v  re agenter for um  dig fare. Vi har penger nok. Den beste st  tte er    medvirke til at bladet blir sprettmest mulig. MEN V  R FORSIKTIG — DET ER STRIPETE HUNDER OVER ALT.

Noen tall fra Frankrike viser ogs   hvor l  rlig situasjonen er. I Frankrike fandtes i krigen omtr  nt 15 000 lokomotiver av disse er det bare 6 000 igjen, hvorav tusen er ulukkelige. Tusenvis av lokomotiver og over halvparten av Frankrikes 6000 jernbanevignar er blitt ødelagt. Noen etter invasjonen. Dessuten er v  gnettet opprevet ved at ca 4 000 bruer er i luften. Kullproduksjonen har i Frankrike sunket til en tredjedel og det som er utvunnet kan ikke distribueres eieren.

Grekenland behver mengder av teknasje store skipslastar for å hindre at nye ene av grekere d  r sultedden. Det befriide bur pa er inne i en krise    rent psykologisk. Underjordiske armer saboterer som har utl  rt heltegjerringer i okkupasjonen og som har v  rt innstillet destruktive form  l, finner det vanskelig   del i det normale liv og det organiske arbeid det fører med seg. Dette viser tydeligst i Belgia hvor Pierlot regering ble armodet om    bli sittende for striksjobbsarbeidet var for omfattende.

"Fritt Land", 20. okt. 1944

VAR KONGA OG V  R STATSMINISTER HILSER OKKUPASJONEN.

Hilsen fra H.M. Kongen til president Kalinin:

Det er meg en glede idag    sende mine hjerte   ste hilsner til Deres eksellense, Sovjet-Samveldets regjering og Deres v  rete styrker som kjemper ogs   for Norges frigjring. Jeg ser i denne felles kampset best  e grunnlag for et fortsatt hjertlig forhold mellom v  re folk.

Hakon R.

Hilsen til Marskalk Stalin fra Statsminister Nygardsvold:

I anledning av   rsdagen for revolusjonen sender jeg Deres eksellense, Sovjet-Samveldets regjering og dets folk mine beste hilsner. I f  rste rekke hilser det norske folk de tapre styrker som under marskalk Beretts hode ledelse har jaget de tyske barbarer ut av det nordligste Norge. Den norske regjering gleder seg over det tillitsfulle samarbeidet mellom v  re to land, og Sovjet-Samveldets innsats for    knekke nazismen vil aldri bli glemt i Norge.

SAMMENSTILLINGEN I FRANKRIKE

Det er to maktcentra i Frankrike, to "statsmakter". Det ene er de Gaulle-regjeringen som p   tross av sine sosialistiske og kommunistiske ministre vil opprettholde den borgerlige "demokratiske" stat og delmed g  s   den kapitalistiske utbytning. De st  tter seg p   FFI (tilsvarende v  rt milorg.) som brukes som polititropper og p  de allierte tropper, spesielt amerikanerne.

Mot dem st  r "Det nasjonale frihetsråd" med fagforeningene som st  tter seg p   folket sine bevepnede skarer, Maquis, og allians p   hele det arbeidende franske folk. Disse vil ha et demokrati uten kapitalister, uten spekulasjon, uten svartearbeid og uten arbeidsl  shet.

Disse to maktcentra kjemper om den politiske makt i Frankrike idag. Og det er allerede kommet til v  pent sammenst  r mellom dem. De Gaulle forsøker    avvegne Maquis og dermed er kampsituationen blitt akutt.

Det er to uforenlige motsetninger. Og allverdens patentiemokrater, om de s   kal-

ler seg sosialister eller kommunister nødt til å få standpunkt for den ene eller den andre part. Nøt mellomstandpunkt finnes ikke.

"Fremtiden", nr. 16 1944

KRIGEN OG IDEOLOGIENE

Det er alt flere måneder siden at Churchill erklært at "Krigens har mistet sin ideologiske karakter". Før Churchill og de som har makten i imperiet betyr det at kampen ikke lenger først og fremst er mot nazisme og for meningsfrihet og demokratiske rettigheter. En den er rettet mot det tyske folk hvilket styrset det en måtte ha. Churchill sa f.eks. tydelig fra at han var vennlig stent mot Franco's Spania. Derved har Churchill selv tydelig sagt fra at krigen for dem som har makten i imperiet til syvende og sist er en kamp mellom kapitalen og arbeidere og livsromm.

Nå som i 1914 er det engelske, tyske, franske og amerikanske arbeidere som betaler med liv og blod.

"Fakta" nr. 1 1945

REGJERINGSPRØMMALET

Når Hamre mener av "Hj. Led." allerede har skaffet seg en autoritet som kan brukes til en regjeringsdannelse så tar han feil.

Vi følger parlene som svarer til de gamle krav fra arbeiderbevegelsen om en mer aktiv front mot nazistene på forskjellig vis. Men vi er klar over at "Hj. Led." først meget sent er omtrent tvinget med på dette programmet. Vi er klar over at den er samensatt på meget wiemokratisk måte, uten representanter for den sosialistiske og mest aktive del av den norske motstandsbewegelse, og at den ikke kan danne grunnlaget for en norsk regjering med arbeidiernes tillit.

Om vi ikke selv straks ig kraftig tar av stand fra de planene som her er nevnt, vil vi imidlertid oppleve at freden rammer arbeiderbevegelsen like uforberedt som i sin til krigens. Den norske kapital vil derimot ha truffet sine røde deler. Uten offentlig diskusjon, ja uten et særlig ord til forklaring vil vi få oss påduttet en regjering som folket tilknyttet har hatt sjansen til å drifte. Denne regjering blir utrustet med et vidtgående fulmakter som grunnloven gir en norsk regjering medlem til storting. Ja, til det kommer en ytterligere maktaking som krigstilstanden medfører. Denne regjeringen, som så å si har gjort seg sjøl, vil bestemme Norges ytre og indre politikk i den av gjerrende etterkrigstid, uten noe kontroll fra folkes side.

Det må ikke skje! Det var ikke slik folk hadde tenkt seg resultatet av kampen mot det nazistiske diktaturet.

"Friheten" nr. 19 1944

MER OM REGJERINGSPRØMMALET

Den norske regjering har gått ut fra et sosialdemokratisk parti og burde ikke kunne beskyldes for å ville tvinge på oss en reaksjon. Men den har vært utenfor landet i mye over 4 år. I den tid har den stadig vært i kontakt med norske industriledere militære og andre som etter miljø og klasser konservative og i en krisetid blir reaksjonære. Mest teller det allikevel at regjeringen samarbeider med folk som sitter med den økonomiske og politiske makt i de borgerskapet demokratiene hvor utbyttingen er alliert sterkest, som i England og USA. I dette selskap er den norske regjering en spurv i tråndans. Etterkrigsplanene erkänner selv at de "stemmer overens med de planer som er alminnelige for våre store allierte". Da er det lett å tenke seg at hverken Nygårdsvold eller Trygve Lie har mest ære og ansvar for planene, men C. Churchill og britisk-amerikansk sterfions

"Fakta" nr. 1 1945

OM MÅRKEDDE BILLIGIA

Borten forsynings og beskjæftigelsesproblemene, gjelder konflikten i Bulgaria først og fremst regjeringens beslutning om avverning av motstandsgruppen, og dens holdning til oppsjøret med samarbeidsmennene.

Motstandsbewegelsen krever at dens vernefolk skal bestå ihvertfall så lenge det finnes quislinger og en remte kobbeline i landet som regjeringen har vist seg ute av stema til å rydde opp ved egen hjelp. Hvilket går den også lengre, den beskylder regjeringen for å gi samarbeidsmennene i landet, og å forberede et realt jo nært regime, som ikke trekker noen politisk konsekvenser av det som er skjedd i landet under okupasjonsårene.

Av de tre hovedgruppene i den store motstandsrådet, nemlig "Den frie fronten" (katholikker, demokrater, kommunister) og sosialister er de to første de mest pågående. Motstandsbewegelsens leder, katolsk kong Borroméus, og de to kommunistiske ministrene, er godt ut i regjeringen, mens sosialdemokratenes representanter sitter.

Inn i de tre organeljoner tok også en stor del sterken, likevel fulgte mange demokratisk-kommunistske partigruppens paroler. Demokratene har et ytterliggående opposisjonspunkt i følgende ord:

"Regjeringen Pierlot er den samme som før, den ny, som fremdeles på samarbeidet mellom de belgiske og tyske industrimagnatene i kvarer en ny regjering i motstandsbewegelsens ant.

"Fritt Land" 12.jun.1945

Vær forsiktig. Det er stripete hunder overall...

SAMHOLD.

8. februar 1945.

Vi har fra flere hold mottatt den mest uforbeholdne tilslutning til den livsmedeling vi har antydet tidligere. Men kritikken har også opplyftet sin røst mot oss. Vår karakteristikk av den gamle partipolitiske tredemølle falt ikke i flukt med godfolks såkalte finere følelser, vi er for negative, det er så lett å kritisere osv. I denne forbindelse vil vi komme med noen få bemerkninger til en orientering. Vi er i den lykkelige situasjon ikke selv å representere noen politisk avskygning, og ligger for så vidt ikke under for noen politisk synkverving. Det er kampen mot overfallsmannen og hans politiske løpegutter, men først og fremst kampen for å samnere folkelegemet, for å hindre splittelsens giftbasiller i å få innpass og drive sin opplosende virksomhet, som har kalt oss til vår gjerning. Det er så at vi har kritisert, ikke samfunnsbygget, men dettes svulstige utvekster, og da mener vi, når det gjennom kritikk er mulig å opplyfte Per og Pål syn, klare det, gjøre det oppmerksom på sykdomsspirene hvis vekst bare kan bidra til å uthule samfunnslegemet, så er kritikken berettiget. Men har vi så selv noe positivt å framkomme med? - Til dette vil vi svare et ubetinget ja. Vel er ikke botemidlet vårt, det var overfallsmannen, rigtignok ubevisst, som gav oss resepten, men derfor skal ingen hindre oss i å gjøre Per og Pål bekjent med dens innhold, og medisinen skal stadig utporsjoneres for å forebygge en tilbakevendelse til førkrigens politiske kaos. Vi har også stillett den diagnose at samfunnet før led av splittelse av opplosning, og sykdomsspirene var identisk med de mange politiske partier eller rettere sagt klikkformasjoner, anført av levebrødspolitikere eller sosiale kvakkalsvere. Merkelig nok fallt det i overfallsmannens lodd å ordinere medisinen for overnevnte sykdom, opplosningen. Botemidlet var radikalt: Samhold, men begrepet fikk en annen valør enn tidligere, nemlig: samhold = det å føle kollektivt, det er dette som framtidig må fylle folkelanden, og da har vi et aldri sviktende grunnlag å bygge på. Derfor har vi erklært alle mørkemakter, alle destruktive krefter en iforsonlig og hellig krig, og forkynter samholdets evangelium for å få godtfolk til å innse de fordeler som kleber ved denne tingenes orden, fo kun ved samhold kan landet bygges, og ikke ved opplosningen av det nåværende fast sammenhengende solidaritetslegeme i de enkelte partipolitiske faktorer etter vårt lands befrielse.

DIREKTIVER TIL NORDMENN, UTGITT AV DEN NORSKE OVERKOMMANDO I SAMRÅD MED DEN ALLIERTE OVERKOMMANDO.

Den norske overkommando har sendt ut en veiledning til alle norske menn og kvinner om på hvilken måte hver enkelt kan hjelpe til i resten av frigjøringskampen. Vi gjengir her det første avsnitt :

Den frie presse. En særlig viktig oppfordring rettes til alle som arbeider med utgivelsen av de frie aviser : Dere har tre oppgaver : å spre pålitelige nyheter, å spre direktiver og veiledninger og å forklare situasjonen ute og hjemme. Nyhetstjenesten og spredning av veiledning er av vital betydning, men glem ikke at kommentarer og forklaringer også er meget viktige.

De som arbeider med den frie pressemagasinene har et stort ansvar. Bare de som sitter inne med de beste opplysninger og vet å gjøre den beste bruk av dem er skikket for den oppgaven. Redaktørene og journalistene i den frie pressen er leder for en stor del folkemeningen i sine distrikter. De legger nå grunnlaget for en ny, god, demokratisk presse.

Glem aldri at bare de kjente stemmene i London Radio vil gi de rette ordre og instruksjoner.